



T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı



Sayı : Z-81625851-610-55
Konu : Soru Önergesi (7/28853)

ZS...06.2026
7/28853 GK 176

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 13.06.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1643991 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Selçuk TÜRKOĞLU tarafından yöneltilen 7/28853 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

“Sendikal örgütlenme hakkı; işçilere, işverenlere ve kamu görevlilerine tanınan Anayasal bir haktır. 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununda; sendikaya üye olmanın serbest olduğu, hiç kimsenin sendikaya üye olmaya veya olmamaya zorlanamayacağı belirtilmiş ve tarafların sendikalaşma hakkı ile sendika özgürlüğünü koruyan hükümlere yer verilmiştir.

Ayrıca, söz konusu hükümlere uyulmaması durumunda; 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununda, 4857 sayılı İş Kanununda ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda çeşitli yaptırımlar öngörülmüştür.

Yine, Anayasa ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununda; tarafların karşılıklı olarak ekonomik ve sosyal durumlarını ve çalışma şartlarını düzenlemek amacıyla toplu iş sözleşmesi yapma hakkına sahip oldukları belirtilerek toplu iş sözleşmelerinin nasıl yapılacağına, uyuşmazlıkların barışçı yollarla çözümlenmesine, grev ve lokavta başvurulmasına ilişkin usul ve esasları içeren hükümler düzenlenmiştir. Bu bağlamda tarafların, toplu iş sözleşmelerine yasalarca yasaklanmamış olmak koşuluyla serbest iradelerini kullanarak istedikleri hükümleri koyma konusunda serbestlikleri bulunmaktadır.

Bununla birlikte, çalışma hayatına ilişkin Bakanlığımızca yürütülen teftişler; geçmiş yıllara ait istatistikî veriler, ulusal politikalar ve ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak, çalışma hayatının riskleri ve öncelikleri ile Bakanlığımızın kaynakları dikkate alınmak suretiyle programlı teftişler ve program dışı teftişler şeklinde yürütülmektedir. Programlı teftişler; çalışma hayatındaki sorunların değerlendirilmesi ve önceliklendirilmesi sonucu belirlenen alanlarda veya sektörlerde yahut özel bir risk grubu hedeflenerek belirlenen işyerlerinde çalışma hayatı ile ilgili mevzuat hükümlerinin tamamının veya bir kısmının uygulanmasının denetlenmesi amacıyla gerçekleştirilen teftişlerdir. İncelemelerden oluşan program dışı teftişler ise programlı teftişler dışında kalan ihbar, şikâyet vb. talepler üzerine veya Bakanlığımıza intikal eden evraklardan teftiş hizmetiyle bağdaşır nitelikte olanların teftiş programına alınması sonucu gerçekleştirilmektedir.

Diğer taraftan, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu gereğince; İşkollarındaki İşçi Sayıları ve Sendikaların Üye Sayılarına İlişkin 2026 Ocak Ayı İstatistikleri Hakkında Tebliğ, 17.1.2026 tarihli ve 33140 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.”

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan